

Bestuurlijke terugkoppeling LOVP 25 september 2023

In het LOVP van 25 september jl. is onder meer gesproken over de meerjarige financiële positie van de politie, gegevensvergaring door de politie ten behoeve van openbare orde, de topstructuur van de Landelijke Eenheden en bewaken en beveiligen. Daarnaast heeft nog een aantal kleinere onderwerpen de revue gepasseerd en is het Position Paper van politie en regioburgemeesters met de inzet voor een volgend Kabinet aangeboden aan de minister.

Meerjarige financiële problematiek

De politie heeft in navolging van de bespreking van de begroting afgelopen juni een presentatie gehouden over het meerjarige perspectief van de financiën. In structurele zin staat daar spanning op. Door incidentele financiële meevallers (onder andere door het feit dat niet de totale formatie gevuld is vanwege onderbezettingsproblematiek) levert dat op korte termijn geen problemen op. Een positief resultaat over 2023 en 2024 mag worden aangewend om een tekort op de begroting 2025 en 2026 te dekken. Echter is de politie in financiële zin structureel niet in balans. De regioburgemeesters hebben aangegeven dat een structureel probleem een structurele oplossing verdient. Met de vorming van een nieuw Kabinet is er wellicht een moment om dit tijt te keren door nieuwe investeringen te doen (het Position Paper ziet daarop), maar tegelijkertijd moeten we eventuele keuzes en maatregelen voor structurele financiële oplossingen niet voor ons uit blijven schuiven. Dat betekent dat we in het najaar van 2024 – met inachtneming van de inhoud van een nieuw regeerakkoord - met elkaar moeten spreken hoe de structurele onbalans te keren.

Gegevensvergaring politie openbare orde

De regioburgemeesters hebben toegelicht hoe zij stappen willen zetten om te komen tot een nadere invulling van hun gezagsrol op het TOOI. Daarbij wordt een evenwicht voorgestaan tussen landelijk eenduidige kaders en voldoende ruimte binnen de eenheden om een en ander precies in te vullen. De komende tijd zal samen met de regio's worden gewerkt aan een beleidskader en aan een afwegings-/toetsingskader voor de politie vanuit het gezag, wat vervolgens besproken wordt in het overleg van Regioburgemeesters.

Voor eventuele nieuwe bevoegdheden voor de politie geldt dat er een wettelijk traject zal moeten worden gestart. Deze bevoegdheden zien bijvoorbeeld op het toe kunnen treden tot besloten online groepen, of het verder verruimen van bevoegdheden in het digitale domein. Afsproken is dat dit verder wordt uitgewerkt door Justitie en Veiligheid, waarbij ook wordt bezien in hoeverre de stappen die rond het TOOI vanuit het gezag worden gezet bruikbaar zijn.

Topstructuur Landelijke Eenheden

Nadat de commissie Schneiders adviezen over de hervorming van de landelijke eenheid heeft gegeven is er veel in gang gezet door de politie en het departement om tot twee volwaardige landelijke eenheden te komen. In dit LOVP stond de nieuw in te richten topstructuur op de agenda. Met deze topstructuur komt de politie tegemoet aan de adviezen van de commissie Schneiders die zien op het verzwaren van de leiding en het dichtert op de operatie zetten van de leiding. De regioburgemeesters hebben aangegeven nauw betrokken te willen zijn bij de uitwerking van de topstructuur en wat dat betekent in de verbinding met de eenheden en verhouding tot het gezag. Naast deze topstructuur is voor de regioburgemeesters van belang hoe de besturing van de landelijke eenheden wordt vormgegeven. In november wordt over dit onderwerp gesproken, waarbij het ook zal gaan over een nadrukkelijker rol van het LOVP in relatie tot de landelijke eenheden. Zowel op bestuurlijk niveau, als op operationeel niveau hechten zij veel waarde aan verbinding tussen de regionale en landelijke eenheden.

Bewaken en beveiligen

De stand van zaken rond bewaken en beveiligen is door de NCTV toelicht. Sinds deze zomer zijn zij bezig om vanuit het rapport van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid en de daarop volgende Kabinetsreactie vorm te geven aan een nieuw stelsel rond persoonsbeveiliging. Eerder hebben de regioburgemeesters expliciet aandacht gevraagd voor de vraag, hoe het centrale stelsel voor persoonsbeveiliging bij de NCTV afgebakend zal worden van de decentraal te nemen maatregelen. Daarnaast hebben zij zorgen geuit over de informatie-uitwisseling tussen de gezagen (met de burgemeesters als verantwoordelijk voor objectbeveiliging) en de gevolgen van de inzet op beveiligingstaken voor de beschikbare capaciteit bij politie. Al een aantal jaren worden de bewakingseenheden fulltime ingezet op bewaken en beveiligen en daarmee worden deze politiemedewerkers onttrokken aan het werk in hun basisteams. Met de komst van een centrale beveiligingsunit bij de politie moeten op termijn deze bewakingseenheden weer terugvloeien naar de basisteams. In het LOVP werd duidelijk dat de verwachting nu is dat dit pas na 2024 het geval zal zijn. De regioburgemeesters hebben met klem verzocht dit te versnellen, omdat in de eenheden de politiecapaciteit nu al te lang te zwaar wordt belast. Afsproken is in een volgend LOVP door te spreken over de spanning en keuzes tussen het realiseren van de capaciteit in het centrale stelsel en het moment van terugvloeien van capaciteit naar de basisteams.

Position Paper

De regioburgemeesters en de politie hebben een Position Paper geschreven dat voortbouwt op de eerdere papers. Dit paper is aangeboden aan de minister. In het paper is aangegeven dat een volgend Kabinet structureel 400 miljoen euro extra moet investeren in de politie. 200 miljoen euro om acute financiële problematiek op te lossen die nu tijdelijk nog gedekt kan worden vanuit onderbesteding als gevolg van – overigens zeer onwenselijke – onderbezetting (zie ook de alinea over de meerjarige financiële problematiek). Als deze investeringen niet plaatsvinden leidt dit op termijn onvermijdelijk tot bezuinigingen die ook de taakuitvoering raken, waardoor eerder gedane investeringen deels teniet zouden worden gedaan en de druk op de organisatie nog groter wordt. Daarnaast is 200 miljoen euro nodig om tijdens de Kabinetsperiode een noodzakelijke vervolgstap te zetten om gelijke tred te houden met de maatschappelijke ontwikkelingen. Daarbij moet gedacht worden aan investeringen in capaciteit (meer blauw op straat en online), maar juist ook aan investeringen om de politie mee te laten bewegen in onze steeds digitaler wordende samenleving. Daarvoor zijn investeringen nodig in de aanpak van cybercrime, maar ook in het op orde houden van de eigen ICT systemen. Cybersecurity en innovatie zijn essentieel om ook in de nabije toekomst criminelen de baas te blijven en successen zoals in het verleden behaald, ook in de toekomst te realiseren.

Tot slot

In het vorige LOVP hebben de regioburgemeesters aangegeven het gebruik van normtarieven door de politie binnen het samenwerkingsverband RIEC niet wenselijk te vinden. Het zorgde ervoor dat lopende afspraken zouden moeten worden bijgesteld en de eerder gemaakte plannen voor de aanpak van ondermijning niet volledig uitgevoerd konden worden en daarmee werd de samenwerking in de aanpak van georganiseerde criminaliteit in RIEC verband onder druk gezet. De Korpschef heeft een maatwerkoplossing voor de RIECs geschetst om dit te voorkomen. Vanaf nu zal alleen bij nieuwe structurele formatie-uitbreidingen bij de politie het normtarief gaan gelden. Daarmee vallen de huidige plannen vanuit de door dit Kabinet gedane investeringen in de aanpak buiten de normtarieven. Plannen kunnen daarmee onverkort worden uitgevoerd.

Daarnaast is aangegeven dat vanaf 1 januari 2024 gestart wordt met het aanstellen van een kwaliteits-HOVJ in ieder basisteam. Deze fase loopt tot 1 januari 2026. In totaal gaat het om 168 fte kwaliteits-HOVJ in vaste functie, 1 fte per basisteam.